

Where is the "Real" Kever Rachel? And Does it Matter?

Rabbi Alan Haber

בראשית פרק מח, ז

וְאֵנִי בְּבֹאֵי מִפְּדוֹן מֵתָה עָלַי רַחֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן דָּרָךְ בְּעוֹד כְּבֵרֶת אֶרֶץ לְבֵא אֶפְרָתָה וְאֶקְבְּרָהּ שָׁם דָּרָךְ אֶפְרָתָה הוּא בֵּית לָחֶם :

רש"י שם

(ז) ואני בבאי מפדון וגו' - ואף על פי שאני מטריח עליך להוליכני להקבר בארץ כנען, ולא כך עשיתי לאמך, שהרי סמוך לבית לחם מתה :

ואקברה שם - ולא הולכתיה אפילו לבית לחם להכניסה לארץ, וידעתי שיש בלבך עלי [תרעומת], אבל דע לך שעל פי הדבור קברתיה שם שתהא לעזרה לבניה כשיגלה אותם נבזראדן, והיו עוברים דרך שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים, שנאמר (ירמיה לא יד) קול ברמה נשמע רחל מבכה על בניה וגו', והקב"ה משיבה (ירמיה לא טו) יש שכר לפעולתך נאם ה' ושבנו בנים לגבולם

מיכה פרק ה, א

וְאֵתָה בֵּית לָחֶם אֶפְרָתָה צְעִיר לְהִיּוֹת בְּאֶלְפֵי יְהוּדָה...

רות פרק ד, יא

וַעֲשֵׂה חֵיל בְּאֶפְרָתָה וּקְרָא שָׁם בְּבֵית לָחֶם :

שמואל א פרק י פסוק ב

לְכַתְּבָה הַיּוֹם מַעֲמָדִי וּמִצְאָתַי שְׁנֵי אֲנָשִׁים עִם קְבֵרֶת רַחֵל בְּגִבּוֹל בְּנִימֹן בְּצִלְצַח וְאָמְרוּ לֵיָד נִמְצְאוּ הָאֵתָנוֹת אֲשֶׁר הִלְכְּתָה לְבִקֶּשׁ

נחמיה פרק ז, כה-כו

בְּנֵי גְבַעוֹן תִּשְׁעִים וְחַמְשָׁה : אֲנָשֵׁי בֵּית לָחֶם וְנִטְפָה מֵאָה שְׁמֹנִים וּשְׁמֹנֶה : אֲנָשֵׁי עֲנַתוֹת מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנֶה :

דברים פרק יח, י-יא

לֹא יִמְצָא דָּ מַעֲבִיר בְּנֹו וּבִתּוֹ בְּאֵשׁ קִסֵּם קִסְמִים מַעֲוֹגִוּ וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף : וְחֹבֵר חֶבֶר וְשֹׂאֵל אוֹב וְיִדְעֵנִי וְדֹרֵשׁ אֶל הַמֵּתִים :

שולחן ערוך יורה דעה הלכות מעונן ומכשף סימן קעט

דורש אל המתים (דברים יח, יא), זה שמרעיב עצמו ולן בבית הקברות כדי שתשרה עליו רוח הטומאה.

ש"ך יורה דעה סימן קעט ס"ק טו

דורש אל המתים כו' - נמצא בתשובת מהר"ח על הנודרים לילך לבית הקברות קצת היה נראה כדורש אל המתים כו' והב"ח כתב לקמן ס"ס רי"ז שכבר החזיקו במנהג זה ואין איסור בדבר ע"ש :

שולחן ערוך אורח חיים הלכות ראש השנה סימן תקפא סעיף ד

ויש מקומות נוהגין לילך על הקברות ולהרבות שם בתחנונות, ונותנים צדקה לעניים (כל בו).

באר היטב שם

דבית הקברות מקום מנוחת הצדיקים ומתוך כך הוא מקום קדוש וטהור והתפלה נתקבלה יותר. והמתפלל על קברי הצדיקים אל ישים מגמתו נגד המתים אך יבקש מהש"י שיתן עליו רחמים בזכות הצדיקים שוכני עבר (מהרי"ל).

